

KURYER LITEWSKI

Z GRODNA DNIA 1. GRUDNIA Roku 1796. WE CZWARTEK.

Uniwersał General-Majora, Słonimskiego Gubernatora i Kawalera. Do wszystkich Obywateli Gubernij Słonimskiej, komu o tym wiedzieć należy.

Z okoliczności odjazdu do Stolicy, za Rozkazem N. w. wyższej Zwierzchności Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Repoina, Infantkiego, Estlandkiego, Wileńskiego i Słonimskiego General Gubernatora i różnych Orderow Kawalera, Zjazd Stanu Rycerskiego i dalszego Obywatelstwa do Miasta Słonima na odkrycie Namiestniczego Rządu Gubernii Słonimskiej; Uniwersał ten przerzeczony Xięcia Jmci General Gubernatora determinowany, do dalszego Urządzenia odkłada się. Miec zaś pieczołowitość o Miastach i Powiatach, również utrzymanie powszechnego porządku, powinnością jest Wykonawczy Władzy na przeszłych przepisach. Co się zaś tycze Proceśsow Obywatelskich: obwieszcza się, aby też Obywatelstwo miało cierpliwość do odkrycia Namiestniczego Rządu, lub też może ono kończyć między sobą spory Sądem Polubownym (Tretievskim) jedakże Dekret takowy Sąd nie wprzód exekucyą swoją weźmie, póki approbatą moją utwierdzony nie będzie. Aby zaś każdego mogło dóysć wiadomości, takowy mój Uniwersał po wszystkich Kościołach, Cerkwiach, Bożnicach Zwykłych i Publicznych miejscach trzykrotnie publikować i do wszędkich Dworkow dla wiadomości rozelać zalecam: Dan w Słonimie Novembra 26 dnia 1796. Roku.

(L.S.) NOWICKOT.

z Wiednia d. 13. Listopada.

Trzydziesty czwarty nadzwyczajny dodatek do Nr: 91. Gazety Wiedeńskiej.

Dziś rano przybiegł tu Kurjerem Porucznik *Skal* i przywiózł od Generala *Alwinzy* następne doniesienie: d. 6. t. m. rano General *Buonaparte* atakował go w pozycji między *Bassano* i *Fonteniva*, woyska nasze przez cały dzień natarczywie atakującego nieprzyjaciela, mężnie odparły i w pozycji swojej utrzymały się. Noc przerwała bitwę.

Trzydziesty piąty nadzwyczajny dodatek do Nr: 91. Gazety Wiedeńskiej dnia 14. Listopada. Rapport Generala Davidowich datowany d. 8. t. m. z Trente:

Gdy się zatrudniano rozbiciem mostu na rzece *Etsch* powyżej *Trente*, i przeprawieniem na tamtę stronę woysk potrzebnych, General *Loudeck* przedarł się tym czasem do *Mori*. — Po przeysciu *Etsch* General *Ocskay* z przednią strażą stanął pod *Ravazane*, Gral *Vuckaffowich* posunął się ku *Cagliano*, a Podpułkownik *Seulen* ku *Roveredo*. — Nieprzyjaciel stanawszy w wawozach przy *Cagliano* i okopawszy się pod *Zamkami Bassano* i *la Pietra*, bronil się z taką zaciętością, że kilka atakow naszych d. 6. przypuszczonych, za-

dnego skutku niewzielo. Dnia ztym 7. z nowym męstwem i silami zjednoczonymi uderzyliśmy na wspomniane dwa Zamki, akcyja trwała od świtu do trzeciej po południu. — Zamek *la Pietra* po kilka razy brany i utracony, aż nakoniec woyska nasze rozjątrzone przez zacięty i niesłychany opór nieprzyjaciela, otrzymały zwycięstwo i zabraly wawoz z 5. Armatami i 8. wozami amunicyjnemi. Strata nieprzyjaciela w zabitych 2.000 ludzi a w niewziętych zabranych 1000. Gral *Davidowich* żalił że ten krwawy dzień i doniesione w nim z tylu trudnościami i męstwem korzyści, kosztowały nam w zabitych i ranionych 400 ludzi. Dale potym pochwały Gróm *Xciu Rouji*, *Spork*, *Lukasowich*. — Przy końcu donosi, że właśnie odbiera rapport o weysciu Awangardy naszej do *Roveredo*. o posunięciu się patrolow aż do *Ala* cofaniu się nieprzyjaciela, i że wysłał także patrole ku *Palastica Valarsa*, *Valdagna* &c dla uczynienia dywersyi i osłabienia sil nieprzyjacielskich stojących na przeciw korpusowi Generala *Alwinzy*.

Trzydziesty szósty nadzwyczajny dodatek do Nr: 91. Gazety Wiedeńskiej d. 15. Listo:

O zasłzey na d. 6 pod *Bassano* i *Fonteniva* decydującej bitwie, nadesłał General *Alwinzy* obszerniejszy rapport następnym: d. 5. rano odebraliśmy ze wszystkich stron

pewną wiadomość, że Gral *Buonaparte* ścigając siły swoje z *Lagnago*, *Ferrary*, *Werony* *Montebello* z częścią nawet artylerji służącej do oblężenia, zgromadza się w trzech dywizjach pod *Vicenza*. Zaczęło się rekognoskowanie i znaleźliśmy Armią jego w trzech liniach uszykowaną, mimo tego jednak umyśliliśmy czekać na nieprzyjaciela. D. 6. do godziny siódmej rano wszystko było w spokoyności, lecz wkrótce potem nieprzyjaciel uderzył przy *Fontenua* na Awangardę naszą, komenderowaną przez Generała *Provera*, o czym gdy przyszła wiadomość do *Bassano*, wysłano natychmiast kilka batalionów do *Lenova* a jeden do *Marosdica* dla oskrzydlenia go, lecz zaledwo wspomniane woyska stanęły w *Lenova*, wnet nieprzyjaciel z zwykłą swoją natarczywością i wielką siłą uderzył na nie. — *Lenova* z znaczną obudwu stron stratą دچارazy było wzięte i دچارazy stracone. — Gdy jednak Woyska nasze w krwawym tym i zawsze odnawianym ataku wiele ucierpiały, musiały zatym cofnąć się do pierwszych stanowisk, to jest od *Sette Comuni* przez *Marosdica* za *Lenova* do *Punta*. — Linia ta po kilka razy, ledwie że nie była przełamana od silnie nacieraającego nieprzyjaciela, ku wieczorowi jednak szczęście bardziej nam sprzycało, odparliśmy nieprzyjaciela, i w pozycjach naszych utrzymaliśmy się. Gral *Alwinzy* wyznaie z żalem, że strata nasza w zabitych i rannych wynosi do 2000 ludzi. W niewolę mała liczba poddała się, co dowodzi, że woyska w porządku zachowały się. Strata nieprzyjaciela wynosi więcej iak 4.000 ludzi. O liczbie wziętych w niewolę, niemożna jeszcze dokładney mieć wiadomości. Gral Francuzki *Anusse* ciężko ranny z kilku innemi Officerami wpadł w ręce nasze. W nocy po bitwie szykowano Woyska i czyniono przygotowania do ataku, który miał bydź jutro. Ale dowiedziano się, że nieprzyjaciel cofnął się. O godzinie więc pierwszey po południu woysko z *Bassano* i *Fontenua* ruszyło. — Wieczorem stanęło obozem przy *Scardarello*. — Dnia 8. rano Gral *Alwinzy* z Dywizjami Generałów *Provera* i *Quosdanowich* w trzech Kolumnach udał się za nieprzyjacielem ku *Vicenza*, który ztamtąd cofnął się był do *Montebello*.

D. 9. rano General *Alwinzy* miał atakować nieprzyjaciela w tym stanowisku i tym końcem postawił Grala *Hohenzollern* z przednią strażą przy *Altavilla*, a Armią na drodze ku *Weronie*.

z Londynu 8. Listopada. z Gazety *Hamburskiej* Nr: 186.

Wczoray rano przyszły znowu Depesze z *Korsyki* od Admirala *Jervis*. Dnia 30. Września, wszelkie przygotowania poczynione były, do opuszczenia tey wyspy. Flota wojenna z 17 Okrętów liniowych prócz fregat pod Admiralem *Jervis*, która przed *Tulonem* krążyła, konwoiowała Transportową i kupiecką flotę z *Korsyki* do *Gibraltaru*, a jeden tylko okręt Angiel: od 32. Armat tam został. Okręt *Hope* z depeszami,

widział Hiszpańską flotę z 17. Okrętów liniowych złożoną i znaczną liczbę fregat koło *Cartagena*, do której jeszcze innych 7 liniowych Okrętów miało się przyłączyć. Domyslaią się, że się ona złączy z Francuzką Eskadrą w *Tulonie*, która prawie równie jest mocna. D. 18. Paździer: Admiral *Mann* stał z 7 Okrętami liniowymi i 30 Kupieckimi statkami przed *Gibraltarem*, gdzie wszelkie dyspozycye poczyniono do odparcia ataku Hiszpanów. Maurowie i Żydzi miasto opuścili, a mieszkańcy Angielscy stali obozem przy *Europa-Point*. Niezmierna liczba Kanonierskich statków Hiszpańskich stała w *Cabretta Point*, gdzie się wiele innych Okrętów zgromadzało.

z Paryża 9. Listopada z Gazety *Bas Rhin*. Nro 92.

Wypis Listu Generała *Moreau* 12. *Brumaire* (2. Listopada)

Poruczyłem Generalowi *Desaix* obronę *Kehl*. Doniosę jutro przez Kuryera o wszelkich sukcesach naszej pozycyi. Tu właśnie jest miejsce oddania pochwały Generalowi *Marescot*, na którą zasługuie przez swoje sprawowanie się w czasie tey Kampanij: nie tylko pokazał się Officerem geniusz mającym, ale dobrym Wodzem, pełnym odwagi i poczciwości. Obfity w wynaydowaniu sposobow, i korzystania z nich ile bydź może naywięcey..... podpisano: *Moreau*.

z Paryża 9. Listopada z Gazety *Berl*: N. 140.

Rada 500 zamieniła się wczoray w *Deputacyą* Generalną, dla przeczytania *Traktatu* pokoju, zawartego między *Francją* i *Xięciem Parmy*.

Listy z *Brest* pod datą 11. *Brumaire* (1. Listopada) donoszą, że nayżywiej tam pracują koło uzbrojenia Eskardy. Wiele okrętów liniowych zupełnie jest uekwipowanych. Vice Admiral *Villaret Joyeuse* będzie kommanderował tą eskadrą, w przypadku jeźliby wyszła na morze nie będąc wzmocnioną przez jaki oddział eskardy Hiszpańskiej.

Minister *Woienny*, odebrał od Vice-Admirala *Thevenard* Kommandanta *Tulonu* wiadomość, która tam dozła przez 3. statki z *Korsyki* płynące z niewolnikami Francuzkimi, donoszą one, że *Korsakanie* w zupełney są insurrekcyi przeciwko Anglikom; że wzięli *Vice-Reja* i innych pryncypalnych Szefow, którzy zostaną w zakładzie, aż do przybycia Generała *Gentilly*, i że Anglicy otrzymali pozwolenie odejść na dwóch okrętach, na które także wsadzono Emigrantow, bojących się przybycia Francuzow.

D. 23. Października prowadzono przez *Lion* na 6. wozach *Obrazy* i *Statuy* w *Rzymie* zabrane; z napisem, *Buonaparte, victoire & Compagnie*.

z Paryża 9. Listopada. Ten Artykuł całkiem i co do słowa wzięty z Gazety du Bas Rhin Nr: 92.

Zurnal Obrońców Ojczyzny zawiera dzisiaj wiadomość urzędową następującą.

Minister Morski i Koloniów do Prezydenta Dyrektoryatu wykonawczego w Paryżu d. 16 Brumaire wieczorem 6. Listopada.

Obywatelu Prezydencie! Spieszę się oznajmić Dyrektoryatowi wykonawczemu że listy z Brest pod datą 13. Brumaire (3. Listopada) przez Kuryera nadzwyczajnego nadesłane donoszą, że powszechna rewolucya zrobiła się w Irlandyi. Dwa statki przyprowadzone do portu przez naszych korsarzy, a które niedawno wypłynęły z Liverpool, udzieliły tę ważną nowinę. Powiadają one że Irlandczycy opanowali w Dublinie 30,000 broni, i zbili 10,000 wojska Angielskiego, że milicje przyłączyły się do insurgentów, i że cały kraj w zupełnym jest powstaniu. Zda się że aresztacye i inne postęпки arbitralne Ministrów Angielskich dały powód do tego kroku. Zdrowie i respekt (podpisano) Truguet. Wiele przyczyn każe powątpiać o tej nowinie; dwa statki zabrane mogłyby równie powiedzieć dzień wypłynienia swego z Liverpool, które leży na brzegach Anglij, iak powiedziały o insurrekcyi Irlandzkiej. Oprócz tego Papiery Londyńskie pod datą 4. nic niewzmiankują o tym zdarzeniu. —

z Leydy d. 10. Listopada. z teyże Gazety.

Kommissya ze 21. Członków złożoną i mającą w zaleceniu ułożyć plan nowej Konstytucyi, przyniesie dzisiaj Konwencyi Narodowej skutek prac swoich. — Dnia 8. czytano w Konwencyi doniesienie bardzo Niemile Kommanikowane przez Kommissyą interesłów Zagranicznych, że Anglicy zabrali Eskadrę naszą pod Komendą Admirala Lucas, która miała w zamiarze odebranie Kapu dobrej nadziei. Prezydent Obywatel G. D. Jordens radził wydrukować tę nowinę, ażeby według żądania Obywatela Gwers doszła iak nayprędzey do wiadomości Narodu, dla pokazania mu, że Zgromadzenie Narodowe nie tai przed ludem tak strat swoich iak i korzyści. —

Kommissye Skarbowa i Interesłów zagranicznych zaczną niezwłocznie konferencye z członkami Deputacyi dla naradzenia się w interesach morskich i dla obmyślenia nayskuteczniejszych środków, którychby można było chwycić się z okazji tey straty i zabrania possessioni naszych w Indyach wschodnich; oraz podadzą iak nayprędzey swoje w tey mierze uwagi i zdanie. — Z wyrazow raportu Angielskiego widać, że Artylerya z 3,000 ludzi, którzy w Golfie na ląd wysadzeni byli, ieszcze się Anglikom w niewolę nie poddali.

z Włoch 4. Listopada. z Gazety Berlińskiej Nr: 140.

Za rzecz pewną twierdzą, że Dyrektoryat znowu negocyacye pokoju z deputowanymi Papieżkami rozpocznie, i że ma uczynić nowe propozycye daleko bardziej umiarkowane iak pierwsze. Miało się to stać na mocne przełożenie, które Król Neapolitański uczynił przez swego Ministra w Paryżu.

D. 22. Paździer: dało się uczuć w Ferrarre i Bologne mocne trzęsienie Ziemi, które poobalało wiele kominow, i kilka domów uszkodziło. —

Podług listow z Livourny, Komissarz Salicetti popłynął do Korsyki, gdzie ma wszystko urządzać na sposob Francuzki. Grl Buonaparte ma zamiar iak nayprędzey ztamąd sprowadzić kilka tysięcy Korsykanow, dla powiększenia swojej Armij. Do Livorno przybyło do 800 Francuzow, których Anglicy na wolność wypuścili.

Armia Papieżka jest w poruszeniu. Piszą z Rzymu, że 14 i 15. Paździer. mają Korpus Infanteryi, z kilku oddziałami Kawaleryi i Artyleryi, poszły z Rzymu do Romagne pod rozkazami Pulkownika Ancajani; ten Korpus będzie w drodze powiększony. Piszą z Livourno, że Flota Hiszpańska d. 16. Paździer: znalazła się koło wyspy d'Hières, zamierza ku Tulonowi. Admirał d'Arvis krążył z swoją Flotą koło Livourno. Niecierpliwi iescemy wiedzieć, czy on będzie czekał floty skombinowanej dla wydania batalij, czy też popłynie do Gibraltaru.

z Hagi dnia 12 Listopada z Gazety Berlińskiej.

D. 10. t. m. Kommissya wyznaczona do zrobienia projektu nowej Konstytucyi, oddała uroczyście Konwencyi tey Narodowej owoc swey pracy. Prezydent iey, człowiek podeszłego wieku, deputowany z Prowincyi Frise miał ztey okazji mowę, w której wyłożył pokrótce widoki, które kierowały Kommissarzami, trudności, których musieli uniknąć, obawy i nadzieie, które z wielu powodow sobie wystawiali. Prezydent Konwencyi Obywatel Jordens dał mu odpowiedź stosowną. Gdy potym zastępcy Kommissarzow, w ciągu ich pracy nad Konstytucyą, mieli odejść, Obywatel Lublink imieniem wszystkich pożegnał w mowie swojej Zgromadzenie. Prezydent odpowiedział mu i proponował odłożyć czytanie projektu na przyszły Poniedziałek, zkad powstały wielkie spory. Obywatel van Kastele oswiadczył, iż po przeczytaniu da zdanie swoje o tym projekcie, gdyż widzi, że się niegruntuie na jedności i nierozdzielności Rzeczypospolitey: wielu członkow żądało czytania natychmiast, lecz gdy przyszło do kresek, odłożono do Poniedziałku.

z Madrytu d. 14. Października z teyże Gazety.

W Ministerium naszym wielkie zaszczyt odmiiany; r. *Galdogui* porzucił wydział Skarbowy i iedzie do *Turyuu* za Ambasadora, miejsce po nim zajął P. *Varela* Minister morski, który będzie miał następcę Generala *Langara* — General *Alvarez* został Ministrem Woennym, a P. *Aifenza* nominowany jest Vice-Regem do Ameryki.

z Sztokolmu d. 4. Listopada z teyże Gazety.

Gdy Król Jmć, w czasie solenności d. 1. Listopada nie podpisał był ieszcze *Zarczenia Królewskiego*, tudzież *Aktu zjednoczenia i bezpieczeństwa* d. 21. Febr: 13 Apr: 1789 nastalego, zwołał więc nazajutrz Xiążąt i wszystkie Kollegia do Galeryi Zamkowej, i ukazał im te Akta podpisane swą ręką, które będą wydrukowane, i posłane naszym Ministrom przy Dworach zagranicznych Tegoż dnia Garnizon tego Miasta wykonał Królowi przysięgę wierności, a mieszczanie darowali Rządowi 11,500 Talarów przeznaczając one na fundusz do opatrzenia Inwalidów. —

z Wiednia d. 9. Listopada. z Gazety *Berlińskiej* Nr: 139.

Wezbranie *Adygi* i powódzie z tąd pochodzące w *Tyrolu* wstrzymały operacye wojenne *Gra* *Davidovich*.

Donoszą z Włoch, że General *Wurmser* znalazł sposob uwiadomienia Generalów *Quosdanovich* i *Davidovich*, że Mantua jest ieszcze opatrzona na kilka Miesiący, we wszelkie potrzeby, i że następnie nie powinni się oni śpieszyć z czynnościami wojennymi. *Gral Fröhlich* przybył z kilku batalionami do *Tyrolu*.

z Tulonu 29. Października. z Gazety *Berlińskiej* Nr: 139.

Przez Statek Hiszpański doszła wiadomość, że Eskadra Hiszpańska ze 40 żagli złożona znajdowała się ostatnich dni na wysokości *Barcellony*; zmierza ku *Tulonowi*. Tę nowinę miano w *Cette* od Kapitana *Duńskiego*, która się potym sprawdziła gdyż widziano z Portu tego idącą Flotę Hiszpańską ku wschodowi. List z *Barcellony* pod datą 11. t. m. zawiera w sobie, że widziano koło *Kapu Gades* Eskadrę Angielską z 7. Okrętów liniowych i 2. fregat złożoną; i że Eskadra Hiszpańska szukała iey dla wydania batalij. —

z Dunkierki d. 8. Listopada z teyże Gazety.

Przygotowania, które tu się czyniły do wsadzenia woyska na okręty, już uskutecznione zostały: ale woyska będące na nich, zostają ieszcze w porcie, i czekają tylko na wiatr pomyślny. Dziś rano bardzo był do bry wiatr dla płynienia do Anglij, dokąd iak mniemają, projektowane było wyładowa-

nie; wszelako te woyska dla iakiejsz przyczyny niewypłynęły. Znajduie się 16. przewozowych statków, i koło 40 Korwet. Powiadaią, ale trudno jest do wierzenia, że się na nich znajduje 10,000 ludzi. Cokolwiek bądź, handel bardzo wiele szkodziie z przyczyny trwającego dotąd *Ambargo*.

z Mediolanu 28. Października, z Gazety *Berlińskiej* *Fran*: Nro 140.

General *Buonaparte* wyjechał z *Modeny*. 22. przejeżdżał przez *Bolonę*, a 23. przez *Ferrare*. W wieczor przybycia iego do *Bolonij* wystawiono drzewo wolności, i Senat wydał rozkaz, ażby znak ten respektowano, przestępcow zaś karać iako prawa znieważających. Noc z okazji uader wielkiego zapachu ludu nieco niespokojną była. Straż do czuwania na bezpieczńtwo publiczne przeznaczona; iedwie spokojność powróciła. General *Buonaparte* musiał wydać proklamacyę lud usmierającą. Konfederacya z tey strony *Rzeki* już się rozłączyła, udekretowawszy uaisowanie wszystkich przywilejow szlachestwa, i praw feodalnych, wydawszy nakoniec Manifest do całych Włoch, oznajmując, że intencya nowej Rzeczypospolitey żyć w spokojności i zgodzie, że wsiadkami swemi posiadani, wyznaczyła także osobno Deputacyę do *Milanu* na ogłoszenie nowej konfederacyi. Te zgromadzenie ma się znouu zjechać w *Reggio* 24. Decembra. Uformow no *ad interim* Komisyę *Woytkową*, która naybardziej ma sobie zależone ubrganizowanie straz wewnętrznej, i uformowanie legionu z pięciu kohort cety i kompanij składającego się, iedną kohortę z samych *Cudzoziemcow* złożoną będzie. — Nie jest iak się zdanie zamiarem *Romanij* przyłączyć się do tey Konfederacyi ani też zamysłem Generala *Buonaparte* i Rządu *Francuzkiego*, te ieszcze prowincyę *Papieżowi* odbierać. — General *Buonaparte* poczyniwszy dyspozycye do wyiscia *Woytk* na wzięcie w poseszję *Korsyki*, udał się iak mówią ku *Okolicom Mantuy* *Verony*, dla dania odzynasow przeciwko dwóm *Austryackim* *Armiom*, które się zbliżają.

z Genuy 18. Października z teyże Gazety.

Po ostatnich wiadomościach od *Ministra* *Rzepltey* z *Paryża*, zdawało się, że negocyacye ze wszystkim zerwane zostały, i że już nie będzie i wzmianki o pokoju. Raptowne to doniesienie sprawiło nieukontentowanie powfzechne. Ale dziwnie to wszystkim ucieszyło, gdy dziś rano przez *Kuryera* *extraordinarynego* dowiedziano się, że traktat jest podpisany, i że nawet żadnego z artykułow nie odmieniano, które przed zawieszeniem negocyacyi, przyjęte były. O kondycyach tego traktatu z niepewnością ieszcze gadaią. Jedni myślą, że *Francya* gwarantowała teraznieyż *Konstytucyę* *Rzeczypospolitey*, drudzy zaś na lepszych fundamentach rozumieją, że ta gwarancya, posesyow się tylko tyczy. Jutro będzie *Sesysa* *Rady* mnieyszey: zapewne względem ratyfikacyi traktatu.

KURYERA LITEWSKIEGO

Z GRODNA DNIA 1. GRUDNIA R. 1796. WE CZWARTEK.

z Genuj 27. Pazdziernika z Gazety.

Berlín: N. 140.

Codziennie przechodzą małe oddziały Francuzów przez *St. Pierre d'Arènes* dla wzmocnienia Armii Włoskiej: częste bardzo z *Tortony* wychodzą transporta amunicji i innych Woyłkowych potrzeb.

Insurgenci lenności Austriackich znów do broni się wzięli, jak tylko wojska Francuzkie z najbliższych okolic wymaszetowały. Przybyli oni dziś do *Arguaty* w liczbie 1000. ludzi. Kuryer przed kilkoma dniami przywiózł z *Paryża* Depesze dla naszego Rządu, co dało powód do trzech następujących Sesijski Rody mniejszej. Przyczyna tego jest niewiadoma, ale pogłoska jest generalna, że Rząd Francuzki żąda od naszej Rzeczypospolitej pożyczki 4. millionow.

z Milan 3. Listopada. z Gazety Hamburskiej Nr: 185.

Anglicy całkiem morze szródziemne opuścili. Wojska, które z *Korsyki* wyszły, wynoszą 8000, prócz garnizonu w *Porta-Ferajo* &c. Ciekawa rzecz jest, czy przyjdzie do bitwy między flotą Hiszpańską pod Admiralem *Langstra*, i Angielską pod Admiralem *Jervis*, która się znajduje blisko *Livorno*. Hiszpańska flota podług listów z *Ant brs.* składała się z 27. Okrętów wojennych przed wejściem do *Tuluzy*, gdzie się z Eskadrą Francuzką złączyła, dla wypłynienia na wspólną wyprawę.

Podług niektórych doniesień, Admiral *Jervis* miał popłynąć do *Gibraltaru*, ale to potrzebuje potwierdzenia.

z Carlsruhe 11. Listopada z Gazety Berlińskiej Francuzkiej Nr: 140.

Mówiono bez Fundamentu, że Francuzi opuścili *Szaniec mostowy Huningue*. Byli tam jeszcze d. 7. t. m. Austriacy sypali baterje w ten sposób, aby mogli bombardować *Huningue* dla prędszego przymuszenia Francuzów do opuszczenia *Szańca mostowego*. Wzywano Francuzów aby oddali *Szaniec* i wyspę, ale oni odpowiadali *wzięcie sobie*. Toż dzieje się w *Kehl*, które codzień bardziej wzmocniają: powiadają nawet, że porobili miny; a ponieważ mają tam 10,000 wojska, które często przez świeże pulki

odnawiają: mniemanie jest iż wzięcie tej fortecy wiele będzie kosztowała ludzi z obudwu stron. Deszcze ustawiczne, opóźniły przygotowania do oblężenia, a po akcji d. 4. nie niezasło Arcy Xiążę, który osobiście dyryguje tą ważną operacją, ma zawsze kwaterę w *Offenbourg*.

Dnia 12. zaczęło się bombardowanie *Kehl*, przygotowania są niezmiernie: więcej 1000 wozów użyto do sprowadzenia amunicji. Po tej ekspedycji Arcy Xiążę przeniósł swoją Główną Kwaterę do *Manheim*, dokąd się już udał i Kommissoryat woyłkowy.

z Prezbürg 14. Listopada.

Dnia 9. t. m. Sesijsy Seymu Węgierskiego rozpoczęły się. Magnaci zgromadzili się w Sali Pałacu Prymacyalnego, a Deputowani Stanów Królestwa w Sali Redutowej. Ostatnie zgromadzenie zgaił słosowną do okoliczności mową Prezydent *Józef Nagy de Felsöbök*, i wysłano Deputacją do powitania i zaproszenia JCMci, która d. 10. udała się do *Schlosshof*, gdzie Cesarstwo Jchmość znajdowali się. D. 11. Deputacja powróciwszy, zdała sprawę w Izbie Magbatow, a potem w Izbie Deputowanych. Dnia tegoż Cesarstwo Jchmość po południu o godzinie 5. stanęli tu, i w Pałacu Prymacyalnym od Magistratu i Stanów przywitani zostali. Dnia 12. po odprawionym nabożeństwie w obydwóch Izbach razem złączonych, przystąpiono do Elekcyi *Palatyna* i jednogłośnie na ten Urząd Arcy-Xięcia *Józefa* wybrano. Cesarstwo Jchmość uwiadomieni o tym przez Deputacją, przybyli z Arcy Xiążciem do Zgromadzenia. Za wejściem ich do Sali, głośnie wiwaty słyszeć się daly. Królwsko-Węgierski Kanclerz *Hrabia Palfy*, miał słosowną do rzeczy mowę, po której Cesarz Jmść w języku Łacinskim mówił. Kardynał i Prymas *Józef Bathiani*, odpowiedział Cesarzowi. Po czym Arcy Xiążę w obecności Stanów wykonał przysięgę, i propozycje od tronu czytano. D. 13. w Niedzielę, Magnaci i Stany do pocłowawania ręki Cesarzkiej byli przypuszczeni. D. 14. znowu Sesijsy Seymu odprawiała się, na której instalacja Arcy-Xięcia *Józefa* na *Palatyna* nastąpiła.

General Buonaparte następującą wydał odezwę do Obywatelów Miasta Bologne w głównej Kwaterze Bologne 28. Vendemiaire (19. Pazdziernika] z Gazety Hamb: pod Nrem 184.

Wchodząc do waszego Miasta, z ukontentowaniem widziałem entuzjazm wszystkich Obywatelów, i stałe ich przedsięwzięcie otrzymania wolności. Konfityucya i Gwardya wasza Narodowa, będą niewiódźnie ustanowione: lecz nie miłą dla mnie była rzeczą, widzieć swywołę niektórych ludzi, niegodnych imienia Bolończyków. Lud wolny szanuje osoby i własność. Nierząd ciągnie za sobą wojnę domową i wszystkie klęski publiczne. Nienawidzę i cierpieć nie mogę złoczyńców, zabójców i Nierząd wprowadzających. Jak tylko który z Żołnierzy pod moją Komendą będących dopuści się rabunku, zaraz bywa rozstrzelany, podobnej karze, i ci podlegać będą, którzy psując porządek społeczeństwa, na hańbę i nieszczęście świata żyją. Obywatele Bolońscy! jeżeli chcecie zasłużyć na szacunek Rpltey Francuskiej, i aby się ona przykładała do waszego uszczęśliwienia; jeżeli chcecie abym się szczył tą przyjaźnią którą mi okazujecie; wypędźcie z pomiędzy was takowych złoczyńców, i ażeby żaden, za swoje zdanie, prześladowanym nie był. Nikogo aresztować nie należy, tylko na mocy prawa, a szczególniej starajcie się, aby własność była szanowaną. [podpisano] Buonaparte.

z Frankfortu 9. Pazdziernika.

Jeden z naszych publicznych papierów donosi, że Minister Austriacki przy Cyrkule Szwabskim oddał zgromadzonej Radzie Cyrkulu, list Cesarza, w którym się mocno użala na pokój, który Xięstwo Württembergskie, Margrabstwo de Bade, i cały Cyrkul Szwabski z Rzecz-pospolitą Francuską oddzielnie zawarli.

Pomimo wielkiej nadziei pokoju, która od dnia do dnia coraz więcej nabierała podobieństwa do prawdy, dom Austriacki iak najstraszniejszy doszóstey kampanii czyni przygotowania. Jest rzeczą pewną, że obie Reńskie Armie wzmocnione będą 100,000. Woyska, które już tym końcem w Czechach i Austrii oporzają. Te Woyska będą przez ciąg terażniejszey zimy w Frankonij kwaterowane, w Würtzburg i Bamberg wielkie zakładają magazyny. —

z Stuttgard 11. Listopada. z Gazety Berlińskiej Francuskiej Nr: 140.

Przechodzi teraz przez Szwabię znaczne Korpus woyska Austriackiego, i idzie na wzmocnienie armii wyższego Renu, armia zaś niższego Renu zostanie sukursowaną 14. Tyśącami świeżego Woyska, które wkrótce do Frankonij weyda. Armia Pana d'Alvinzi więcej 30. Tyśącami od dwóch Miesiący została powiększoną; ostatnie zaś listy z Wiednia donoszą, że same Węgry do 100,000. Rekruta Cesarzowi dadzą. —